

Insatser utan individuell behovsprövning Socialnämnden

Typ av styrdokument: Riktlinjer
Beslutande instans: Socialnämnden
Datum för beslut: 2025-12-09 §
Diarienummer: 2025.156 SN

Gäller för: Socialförvaltningen
Giltighetstid: 2026-01-01 –
Revideras senast: 2026-12-31
Dokumentansvarig: Verksamhetsutvecklare

Innehåll

1.	Inledning	4
2.	Rättsliga utgångspunkter	4
2.1.	Rätten till behovsprövade insatser	5
2.2.	Insatser utan individuell behovsprövning	5
2.2.1	Insatser utan individuell behovsprövning till barn	6
2.2.2	Insatser som inte får ges utan individuell behovsprövning	6
2.3.	Informationsskyldighet och villkor	6
2.3.1	Utförarens informationsskyldighet	7
2.3.2	Socialnämnden beslutar om villkor för insatsen	7
2.4.	Dokumentationskrav	7
2.4.1	Undantag från dokumentationskrav vid rådgivning	8
2.4.2	Undantag från dokumentationskrav av personuppgifter	8
2.5.	Krav på god kvalitet och uppföljning	9
3.	Förteckning av IUB	10
3.1.	Rådgivning	10
3.1.1	Familjerådgivning	10
3.1.2	Samarbetssamtal	10
3.1.3	Budget- och skuldrådgivning	11
3.1.4	Vägledningscentrum	12
3.1.5	Beroenderådgivning	12
3.1.6	Rådgivning vid våld i nära relationer	13
3.1.7	Rådgivning till bostadslösa	13
3.1.8	Föräldrarådgivning	14
3.1.9	Föräldrarådgivning på Familjens hus i Sollebrunn	14
3.1.10	Föräldrarådgivning vid skolsocial problematik	15
3.1.11	Föräldrträffar ABC	15
3.1.12	Medling vid ungas konflikter	16
3.1.13	Medling med anledning av brott	17
3.2.	Anhörigstöd	18
3.2.1	Anhörigstöd vid beroende	18
3.2.2	Anhörigstöd vid kriminalitet	19
3.2.3	Anhörigstöd vid psykisk ohälsa	20
3.2.4	Anhörigstöd vid ungas beroende Mini Maria	20
3.3.	Mötesplats	21
3.3.1	Aktivitetshus Gläntan	21
3.4.	Individuellt riktade insatser	22
3.4.1	Krisstöd placerat barn	22
3.4.2	Efter barnförhöret	23
3.4.3	Bebisgemenskap liten och trygg	24
3.4.4	Team Fact Ung SAMLA	24
3.4.5	Familjebehandling	26

3.4.6	Beroendestöd vid Mini Maria	28
3.4.7	Beroendestöd vid Socialmedicinsk mottagning	29
3.4.8	Beroendestöd.....	30
3.4.9	Efterstöd boende.....	31
3.4.10	Boendecoachning	32
3.4.11	Stöd under anställning	32

1. Inledning

Socialtjänstlagen anger krav på socialtjänsten att arbeta förebyggande, med tidiga insatser och att verksamheten ska vara lätt tillgänglig.

Möjligheten för socialnämnden att tillhandahålla insatser för personliga behov till enskilda utan individuell behovsprövning syftar till att ge socialtjänsten bättre förutsättningar för att erbjuda tidiga och förebyggande insatser. Genom att kunna tillhandahålla insatser till enskilda på ett förenklat sätt är tanken att socialtjänsten ska nå invånare tidigt och därigenom motverka behov av mer omfattande insatser. Möjligheten syftar bland annat till att ge socialtjänsten ytterligare ett verktyg eller arbetssätt för att komma i kontakt med enskilda som i dag är svåra att nå, till exempel barn och unga som riskerar att hamna i kriminalitet, personer med ett skadligt bruk eller beroende, personer med psykisk funktionsnedsättning, personer i prostitution och de som utsätts för våld. Genom att tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning sänks också trösklarna för enskilda att uppsöka och ta emot hjälp. Att den enskilde kan påbörja en insats, när han eller hon är motiverad till förändring, bidrar till sänkta trösklar. Tanken är att hjälpen ska vara tillgänglig när den enskilde vill ta del av den.

Insatser utan individuell behovsprövning ska vara ett komplement till nuvarande ordning med beslut om insatser. Både kommunala och privata utförare har en skyldighet att informera om rätten att ansöka om insatser. Insatserna omfattas av krav på dokumentation, men socialnämnden får, om det finns särskilda skäl, bestämma att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid en insats utan individuell behovsprövning. Ett sådant beslut gäller då alla som deltar i en viss insats.

2. Rättsliga utgångspunkter

Enligt 10 kap. 1 § i socialtjänstlagen ansvarar *socialnämnden för att erbjuda insatser i form av rådgivning, omsorg, vård, stöd och annan hjälp till enskilda som behöver det.*

I socialtjänstlagen används begreppet insats som en övergripande benämning för de stöd- och hjälpåtgärder som socialnämnden tillhandahåller enskilda. Ekonomiskt bistånd nämns inte uttryckligen i bestämmelsen men inryms under uttrycket "annan hjälp". Det inrymmer också det som enligt tidigare socialtjänstlag (2001:453), benämndes som service. I nuvarande socialtjänstlag görs inte någon åtskillnad mellan å ena sidan allmänt inriktade insatser, som enligt tidigare socialtjänstlag inte krävde individuell behovsprövning och å andra sidan individuellt inriktade insatser som krävde en sådan prövning. Istället görs uppdelning mellan insatser för personliga respektive ekonomiska behov.

2.1. Rätten till behovsprövade insatser

Möjligheten att tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning innebär inte någon inskränkning i den enskildes rätt till behovsprövade insatser eller socialnämndens skyldigheter att utreda och pröva sådana ansökningar. Den enskilde har alltid rätt till att få en ansökan om insats prövad, även om ansökan avser en insats som socialnämnden tillhandahåller utan individuell behovsbedömning. Bestämmelserna om insatser utan behovsbedömning utgör således ett komplement till den enskildes rätt till insatser för personliga behov som regleras i 11 kap. 1 § i socialtjänstlagen och ersätter därmed inte den rätten. Beslut om insatser för personliga behov som fattats med stöd av 11 kap. 1 § i socialtjänstlagen utgör myndighetsutövning. Det ställer krav på att den formella handläggningen för dessa ärenden ska stämma överens med bestämmelserna i socialtjänstlagen och förvaltningslagen (2017:900), FL. Det innebär bland annat att beslut som fattas med stöd av bestämmelsen ska föregås av en ansökan och utredning som innehåller en individuell behovsprövning.

Den enskildes rätt till insatser för personliga behov regleras i 11 kap. 1 § socialtjänstlagen. Där anges att en enskild som inte kan tillgodose sina personliga behov och inte heller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt att få insatser av socialnämnden för dessa behov. Den enskilde ska genom insatserna tillförsäkras skäliga levnadsförhållanden. Med personliga behov avses sådana behov som enligt tidigare socialtjänstlag (2001:453) täcktes av uttrycket "livsföringen i övrigt" och som inte utgör ekonomiskt bistånd, det vill säga alla behov som rör den enskildes dagliga liv eller på annat sätt är kopplade till honom eller henne som person. I insatser för personliga behov inryms sådana insatser som enligt den tidigare socialtjänstlagen (2001:453) inte krävde någon individuell behovsprövning, det vill säga verksamheter som inte är individanpassade, utan lika för alla och följer ett givet program. Även sådana insatser som kräver en individuell behovsprövning inryms i insatser för personliga behov.

2.2. Insatser utan individuell behovsprövning

Enligt 11 kap. 5 § i socialtjänstlagen får socialnämnden tillhandahålla insatser för att tillgodose personliga behov utan individuell behovsprövning. Det innebär alltså ingen skyldighet för nämnden att erbjuda insatser utan individuell behovsprövning. Varje enskild kommun får ta ställning till om och hur bestämmelsen ska tillämpas i den egna kommunen. En förutsättning för att socialnämnden ska kunna tillhandahålla insatser utan utredning och individbeslut är att kommunen beslutar särskilt om att dessa insatser ska gå att tillhandahålla utan individuell behovsprövning. Det gäller även insatser som tidigare tillhandahållits på detta sätt, som till exempel rådgivning, träffpunkter och enklare former av stöd- och samarbetsamtal.

De insatser för personliga behov som får tillhandahållas utan individuell behovsprövning kan vara såväl allmänt inriktade insatser, som är öppna för alla, som individuellt inriktade insatser, som är anpassade efter den enskildes behov. En insats kan riktas till en viss

målgrupp eller inriktas mot ett specifikt problem, exempelvis våld i nära relationer eller skadligt bruk och beroende. Det är socialnämnden som beslutar om vilka insatser som ska få tillhandahållas utan någon individuell behovsbedömning. För insatser som kommunen har fattat ett sådant beslut för gäller inte krav på utredning och individbeslut.

2.2.1 Insatser utan individuell behovsprövning till barn

Enligt socialtjänstlagen krävs vårdnadshavarens samtycke för att erbjuda insatser utan individuell behovsprövning till barn som inte har fyllt 15 år. Socialnämnden får dock tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning till barn som har fyllt 15 år utan vårdnadshavarens samtycke om insatsen är lämplig att tillhandahålla utan individuell behovsprövning. Det innebär att nämnden vare sig behöver inhämta vårdnadshavarens samtycke eller informera vårdnadshavaren. Insatser får även tillhandahållas mot vårdnadshavarens uttryckliga vilja. En grundläggande förutsättning är dock alltid att barnet vill ta del av den aktuella insatsen.

Om kommunen vill erbjuda insatser utan individuell behovsprövning till barn mellan 15 och 18 år, ska den överväga om insatsen är lämplig att erbjuda den tänkta målgruppen på det sättet. Kommunen bör som ett led i övervägandet göra en övergripande bedömning av barnets bästa, sett till vilka för- och nackdelar det kan innebära för barn i den tilltänkta målgruppen att ta del av insatsen utan individuell behovsprövning och utan vårdnadshavarens samtycke.

2.2.2 Insatser som inte får ges utan individuell behovsprövning

Vissa insatser för personliga behov har undantagits från möjligheten att tillhandahållas utan individuell behovsprövning. Dessa insatser är följande:

- kontaktperson, kontaktfamilj eller kvalificerad kontaktperson,
- vård i familjehem,
- vård i LVM-hem och vård i särskilda ungdomshem,
- vård av barn eller unga upp till 21 år i jourhem, stödboende, skyddat boende och andra hem för vård eller boende utöver LVM-hem och särskilda ungdomshem,
- bostad i ett boende för äldre personer eller för personer med funktionsnedsättning, och
- vård i hem för viss annan heldygnsvård.

Regleringen i 11 kap. 5 § socialtjänstlagen omfattar inte insatser för ekonomiska behov, vilket betyder att ekonomiskt bistånd inte går att tillhandahålla utan individuell behovsprövning.

2.3. Informationsskyldighet och villkor

När insatser tillhandahålls utan individuell behovsprövning får den enskilde vända sig direkt till den del av socialtjänsten som verkställer insatser, en utförare, såväl en privat som en kommunal utförare. När den enskilde vänder sig till en utförare ska denna kontrollera att den enskilde uppfyller de villkor som socialnämnden har uppställt för insatsen. Om villkoren är

uppfylla ska utföraren ta emot den enskilde och verkställa insatsen. Någon ytterligare kontroll eller bedömning av den enskildes behov får inte göras av utföraren.

2.3.1 Utförarens informationsskyldighet

Utföraren har enligt 11 kap. 6 § socialtjänstlagen en skyldighet att informera enskilda om möjligheten att ansöka om individuellt behovsprövade insatser för personliga behov. Informationsskyldigheten innebär främst en allmän skyldighet att lämna övergripande information om rätten att ansöka om insatser och var den enskilde i så fall ska vända sig. Det föreligger ingen skyldighet att i detalj kunna informera om samtliga insatser som socialtjänsten tillhandahåller eller deras innehåll. Informationsplikten avser alla som vänder sig till utföraren, oavsett om den enskilde söker information om eller vill ta del av insatsen. Informationen ska lämnas på lämpligt sätt och i lämplig utsträckning.

2.3.2 Socialnämnden beslutar om villkor för insatsen

Om socialnämnden beslutar att erbjuda en insats utan individuell behovsprövning behöver nämnden också ta ställning till vilka villkor som ska gälla för insatsen. Socialnämnden behöver ta ställning till om insatsen ska vara öppen för alla eller om den enskilde måste uppfylla vissa villkor för att kunna ta del av den, till exempel när insatsen riktas mot en specifik situation eller en särskild grupp. Villkoren får inte medföra att kommuninvånarna behandlas olika, om det inte finns sakliga skäl som motiverar det. Socialnämnden måste utgå från objektiva grunder och sakliga hänsyn när den tar ställning till vilka insatser som ska erbjudas och med vilka eventuella villkor.

Villkoren behöver vara tydligt utformade och enkla att kontrollera

Utförarna ska kontrollera att den enskilde uppfyller de villkor som är uppställda för insatsen. Den kontroll som utförs av utföraren får inte innehålla några myndighetsutövande inslag. I praktiken handlar det om en summarisk kontroll av vissa faktiska förhållanden, som till exempel kontroll av uppvisad identitetshandling, ett hyresavtal eller ett läkarintyg. Det vilar därmed ett stort ansvar på nämnden att formulera tydliga villkor som är enkla för utförarna att kontrollera. Om det i ett enskilt fall skulle uppstå tveksamhet, till exempel för att ett intyg är otydligt formulerat eller för att en identitetshandling förefaller tillhöra någon annan än den enskilde, ska den enskilde hänvisas till socialnämnden. Det behöver också vara tydligt för utförare hur denne ska agera om osäkerhet uppstår och utföraren bedömer att insatsen inte kan verkställas.

2.4. Dokumentationskrav

Socialtjänstens skyldighet att dokumentera handläggning av ärenden och genomförandet av insatser regleras i 14 kap. 3 § socialtjänstlagen. Dokumentationskravet i samband med genomförandet av insatser avser omständigheter och händelser av betydelse. Begreppet insatser har samma innebörd som i 10 kap. 1 § socialtjänstlagen, det vill säga rådgivning, omsorg, vård, stöd och annan hjälp till enskilda som behöver det. Detta innebär att dokumentationsskyldigheten utvidgas till att gälla genomförandet av alla insatser, även insatser som socialnämnden enligt 11 kap. 5 § socialtjänstlagen tillhandahåller utan

individuell behovsprövning och som därmed inte föregås av någon handläggning och myndighetsutövning. Som skäl för den utvidgade dokumentationsplikten framför regeringen att dokumentation behövs för att följa upp effekterna av olika insatser. I processen att ta fram beprövad erfarenhet är det centralt att ha tillgång till ändamålsenlig dokumentation. Utan dokumentation blir det svårt att bedöma om en insats bidrar till en positiv utveckling på sikt och för vilka grupper. För att dokumentationskraven inte ska bli för omfattande finns särskilda dokumentationsregler i socialtjänstlagen som ska gälla vid genomförandet av rådgivning och insatser som tillhandahålls utan individuell behovsprövning. Dessa regler är utformade som undantag till huvudregeln om dokumentation i 14 kap. 3 § socialtjänstlagen.

2.4.1 Undantag från dokumentationskrav vid rådgivning

Rådgivning syftar i regel till att ge råd och upplysningar till enskilda om vilka insatser som socialtjänsten kan förväntas ha. Rådgivning kan också vara mer omfattande och inriktad på en viss situation eller ett visst problem, till exempel familjerådgivning, alkoholrådgivning eller andra former om stöd- och samarbetssamtal. Öppna verksamheter för social samvaro, eller träffpunkter för personer som vårdar eller stödjer närstående särskils från rådgivning och omfattas inte av undantaget från dokumentationsskyldigheten.

Enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen gäller inte skyldigheten att dokumentera uppgifter om enskildas personliga förhållanden vid rådgivning.

Uppgifter om enskildas personliga förhållanden behöver således inte dokumenteras vid genomförande av rådgivning. Detta gäller oavsett om rådgivningen tillhandahålls med eller utan individuell behovsprövning. Syftet med regeln är att möjliggöra för enskilda att liksom i dag fortsatt kunna vara anonyma när de söker sig till socialtjänsten för rådgivning. Dokumentation av andra uppgifter, som till exempel övergripande uppgifter som behövs för att följa upp eller kontrollera verksamheten, omfattas inte av undantaget.

Vad som avses med uppgifter om enskildes personliga förhållanden får bedömas utifrån vanligt språkbruk. Några exempel på vad detta kan vara är namn, personnummer, adress, uppgifter om försörjningsförmåga, psykiskt mående, skadligt bruk eller beroende.

2.4.2 Undantag från dokumentationskrav av personuppgifter

Nästa undantag i socialtjänstlagen avser endast insatser som tillhandahålls utan individuell behovsprövning. Socialnämnden får enligt 14 kap. 5 § socialtjänstlagen besluta att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av en insats utan individuell behovsprövning. Ett sådant beslut får dock endast fattas om det föreligger särskilda skäl.

När socialnämnden beslutar om att tillhandahålla en viss typ av insats utan individuell behovsprövning kan den också besluta att det inom ramen för denna insats inte ska dokumenteras några uppgifter som kan röja de enskilda deltagarnas identitet.

Beslutet om undantag avser alla som deltar i insatsen och inte i förhållande till en enskild individ. Vidare ska beslutet gälla i förhållande till en specifik insats. Det är inte möjligt att

göra ett generellt undantag från kravet på dokumentation. Det är inte heller möjligt för utförare att på eget initiativ fatta sådana beslut eller avstå från dokumentation.

Vad som utgör särskilda skäl

Vad som utgör särskilda skäl måste bedömas utifrån insatsens syfte och karaktär. Undantag kan exempelvis vara motiverat om det bedöms vara svårt att nå utsatta grupper utan en möjlighet för enskilda att delta anonymt, som vid insatser som rör våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, skadligt bruk eller beroende. Vidare kan undantag vara motiverat när öppna verksamheter är utformade som mötesplatser eller träffpunkter, där det inte är lämpligt eller behövligt att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer. Skälen för att göra undantag från dokumentationskravet måste vägas mot behovet av att kunna följa upp insatsen på individnivå. Vid insatser som utförs i den enskildes hem, som exempelvis hemtjänst, får det i allmänhet anses finnas ett så stort behov av att kunna följa upp insatsen på individnivå att det inte kan bli aktuellt att göra undantag från dokumentationskravet. Om dokumentation av den enskildes identitet är avgörande för att insatsen ska bli ändamålsenlig är den insatsen sannolikt inte lämplig att tillhandahålla utan dokumentation. Det kan vara fallet vid återkommande samtal där dokumentation från tidigare samtal är nödvändig i kommande samtal och det inte är tillräckligt att föra dem oidentifierade. Här måste vikten av att enskilda får vara anonyma vägas mot insatsens syfte och genomförbarhet.

Uppgifter som kan röja den enskildes identitet

Vad som utgör uppgifter som kan röja den enskildes identitet måste bedömas från fall till fall. Sådana uppgifter kan vara namn, personnummer eller adress. Det kan även andra uppgifter som ensamt eller tillsammans med övriga uppgifter innebär att dokumentationen kan härledas till en viss person.

Uppgifter som behöver dokumenteras

Andra uppgifter än sådana som på något sätt kan avslöja den enskildes identitet ska alltid dokumenteras enligt vad som följer av 14 kap. 3 § i socialtjänstlagen. Det kan handla om uppgifter om antalet deltagare, deras ålder och kön. Det kan även handla om oidentifierade uppgifter om problem eller svårigheter som uppkommer under genomförandet av en insats och orsaken till att deltagare avbryter insatsen i förtid. Ytterligare exempel är oidentifierade uppgifter om deltagarnas mående och sociala situation när insatsen inleds respektive avslutas.

2.5. Krav på god kvalitet och uppföljning

Av 5 kap. 1 § socialtjänstlagen framgår att verksamhet inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. Vidare framgår att verksamheten ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Dessa krav gäller även för insatser som tillhandahålls utan individuell behovsprövning. Detsamma gäller för de krav om systematisk kvalitetsutveckling och uppföljning som regleras i 5 kap. 2 § socialtjänstlagen.

3. Förteckning av IUB

Förteckningen listar de insatser som socialnämnden erbjuder utan individuell behovsprövning (IUB). I de fall som undantag från dokumentationskravet bedöms vara nödvändigt har detta redogjorts för vid respektive insats.

3.1. Rådgivning

Rådgivning syftar i regel till att ge råd och upplysningar till enskilda om vilka insatser som socialtjänsten kan förväntas ha. Rådgivning kan också vara mer omfattande och inriktad på en viss situation eller ett visst problem, till exempel familjerådgivning, beroenderådgivning eller andra former om stöd- och samarbetssamtal.

Enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen gäller inte skyldigheten att dokumentera uppgifter om enskildas personliga förhållanden vid rådgivning.

3.1.1 Familjerådgivning

Innehåll

Stöd och rådgivning till de som upplever samlevnadsproblem och konflikter i sina par- och familjerelationer i syfte att genom samtal reda ut problem och bearbeta svårigheter och konflikter. Stöd och rådgivning under en separationsprocess och i förebyggande syfte för unga i nybildade relationer.

Metod

-

Målgrupp

Vuxna personer med samlevnadsproblem och konflikter i familjerelationer.

Villkor

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen för dokumentation av personliga förhållanden.

Familjerådgivarna har tystnadsplikt.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.1.2 Samarbetssamtal

Innehåll

Strukturerade samtal under sakkunnig ledning med föräldrar som är oeniga om hur de ska lösa frågor kring vårdnad, boende eller umgänge och frågor som rör barnets försörjning.

Syftet är att föräldrar ska hitta lösningar som är bra för barnen och få hjälp att förbättra sin kommunikation och samarbete.

Metod

-

Målgrupp

Separerade föräldrar med gemensamma barn under 18 år.

Villkor

Samarbetssamtal inleds efter föräldrarnas gemensamma begäran.

Barnet ska vara folkbokfört i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen för dokumentation av personliga förhållanden.

Familjerättssekreterarna har tystnadsplikt.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning och nationell statistikinlämning.

3.1.3 Budget- och skuldrådgivning

Innehåll

Stöd och rådgivning i syfte att få ordning på enskilds vardagsekonomi eller skuldsituation. Stöd ges även under en skuldsaneringsprocess.

Insatsen kan ges individuellt eller i grupp.

Metod

-

Målgrupp

Vuxna personer som inte får sin ekonomi att gå ihop och behöver rådgivning eller har problem med skulder.

Villkor

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen för dokumentation av personliga förhållanden.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.1.4 Vägledningscentrum

Innehåll

Drop-in verksamhet som ger stöd och vägledning till personer som behöver stöd att söka arbete eller utbildning, använda digitala verktyg eller få hjälp med andra samhällsfrågor.

Insatsen ges individuellt eller i grupp.

Metod

-

Målgrupp

Vuxna personer som behöver stöd och vägledning gällande arbete, utbildning och samhällsinformationen.

Villkor

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen för dokumentation av personliga förhållanden.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.1.5 Beroenderådgivning

Innehåll

Stöd och rådgivande samtal till personer med självuppfattad beroendeproblematik av alkohol, droger eller spel om pengar. Syftet med insatsen är att personen genom utforskande och motiverande samtal ska få syn på sig själv och omfattningen av problematiken. Guida personen rätt i om man behöver söka sig vidare till annan instans eller om det räcker med råd och stödsamtalen.

Insatsen kan ges individuellt eller i grupp.

Metod

-

Målgrupp

Vuxna från 18 år med självuppfattad beroendeproblematik.

Villkor

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen för dokumentation av personliga förhållanden.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.1.6 Rådgivning vid våld i nära relationer

Innehåll

Stöd och rådgivning till personer som är eller har varit utsatta för våld i nära relation eller som utsätter närstående för våld i relationen. Syftet är att skapa insikt och förståelse för våldets normaliseringsprocess och stödja personen till förändring och en tillvaro fri från våld.

Insatsen kan ges individuellt eller i grupp.

Metod

-

Målgrupp

Vuxna personer som riskerar, är eller har varit våldsutsatta eller utövar våld i en nära relation.

Villkor

Vuxna från 18 år.

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen för dokumentation av personliga förhållanden.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.1.7 Rådgivning till bostadslösa

Innehåll

Information och rådgivning om bostadssökande till personer med en osäker bostadssituation.

Insatsen kan ges individuellt eller i grupp.

Metod

-

Målgrupp

Vuxna personer med osäker bostadssituation, som riskerar eller är bostadslösa.

Villkor

Vuxna från 18 år.

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen för dokumentation av personliga förhållanden.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.1.8 Föräldrarådgivning**Innehåll**

Information och rådgivande samtal till föräldrar som genom e-tjänst vill få kontakt för vägledning och stöd i sitt föräldraskap, till exempel gällande gränssättning och barnets skolsituation, fritid eller sociala umgänge.

Insatsen ges individuellt.

Metod

-

Målgrupp

Föräldrar till barn 0-18 år.

Villkor

Barnet ska vara folkbokfört i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen för dokumentation av personliga förhållanden.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.1.9 Föräldrarådgivning på Familjens hus i Sollebrunn**Innehåll**

Föräldrarådgivare deltar i aktiviteter på öppna förskolan. Ger föräldrar stöd i kontakter med andra myndigheter och information om vart föräldrar kan vända sig med olika frågor. Erbjuder enskilda råd- och stödsamtal till föräldrar. Föräldrarådgivare genomför gemensamt hembesök med BVC till alla 2 månaders barn i Bjarke.

Metod

-

Målgrupp

Föräldrar med barn 0-6 år.

Villkor

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen för dokumentation av personliga förhållanden.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.1.10 Föräldrarådgivning vid skolsocial problematik

Innehåll

Stöd och rådgivande samtal med föräldrar vars barn har en skolsocial problematik och där föräldrarna önskar vägledning och stöd i sitt föräldraskap gällande barnets skolsituation, fritid eller sociala umgänge. Samtal om de specifika svårigheterna utifrån barnets skolsituation och skolfrånvaro och om hur föräldern mår och hanterar situationen.

Insatsen ges individuellt eller i grupp.

Metod

-

Målgrupp

Föräldrar till barn med skolsocial problematik.

Villkor

Barnet ska vara folkbokfört i Alingsås kommun.

Barnet ska vara inskriven i Alingsås kommuns för- eller grundskola, i förskolan till årskurs 6.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen för dokumentation av personliga förhållanden.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.1.11 Föräldraträffar ABC

Innehåll

Föräldraträffar ABC är en föräldrastödjande insats i grupp som vänder sig till alla föräldrar och syftar till att stärka familjerelationer och hjälpa föräldrar att handskas bättre med vardagssituationer.

Föräldraträffarna är inriktade i två olika åldersgrupper med olika teman.

Barn 3-12 år, med tema 1. Visa kärlek, 2. Vara med, 3. Visa vägen och 4. Välja strider.

Tonår 13-18 år, med tema 1. Vara tillsammans, 2. Bra samtal, 3. Välja en lugn väg och 4. Hantera problem.

Metod

ABC, Alla Barn i Centrum, är ett föräldrastödsprogram om fyra gruppträffar kring varsitt tema och en återträff som genomförs under cirka två månader. Varje träff är på cirka 2,5 timme och leds av utbildade gruppleddare. Varje grupp består av 10-14 föräldrar. Övningar hemma

med barnen i vardagen ingår mellan träffarna. Material delas ut på träffarna, föräldrarna delar erfarenheter och tar del av aktuell forskning. Programmet har utvecklats av kommuner i Stockholms län på uppdrag av Folkhälsomyndigheten och syftar till att stärka relationen mellan barn och föräldrar. Innehållet utgår från forskning kring föräldraskap och barns utveckling samt från FNs barnkonvention. Föräldrastödsprogrammet har utvärderats av Karolinska institutet och resultaten visar på positiva effekter av upplevd föräldrakompetens och föräldrars upplevelse av barns utveckling och hälsa.

Målgrupp

Föräldrar med barn i åldrarna 3-12 år och 13-18 år.

Villkor

Barnet ska vara folkbokfört i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen för dokumentation av personliga förhållanden.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.1.12 Medling vid ungas konflikter

Innehåll

Medling är en frivillig verksamhet som ska ske i båda parter intresse. Medlaren ska vara kompetent och opartisk. Syftet med medling i ungas konflikter är att ge ungdomarna möjlighet att på ett tryggt och strukturerat sätt att själva lösa sina konflikter, ta ansvar för sina handlingar och utveckla förståelse för varandra. Genom dialog och samarbete främjas relationer, empati och en positiv social miljö samtidigt som risken för eskalerande konflikter minskar.

Metod

Medling är en konfliktlösningsmetod där två parter möts tillsammans med en opartisk medlare för att finna en lösning på konflikten. Målsättningen är att parterna ska få en bättre förståelse för vad som har hänt, varför det hände och vilka konsekvenser händelsen har fått. På så sätt kan de involverade ges möjlighet att bearbeta de känslor och rädslor som konflikten har fört med sig. De ges möjlighet att reflektera över konflikter, ta ansvar för följderna och om möjligt ställa till rätta den skada konflikten har åsamkat. Medlarens fokus ska vara att stödja och underlätta samtalet mellan parterna så att bägge uppnår förståelse för händelsen och dess konsekvenser.

Målgrupp

Unga upp till 18 år i allvarigare konflikter.

Villkor

Barn och unga upp till 18 år med vårdnadshavares samtycke.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen för dokumentation av personliga förhållanden.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.1.13 Medling med anledning av brott

Innehåll

Medling är en frivillig verksamhet och kommunerna skyldiga att kunna erbjuda alla lagöverträdare under 21 år medling. Deltagande i medling är frivilligt och ska ske i båda parter intresse, gärningen ska vara polisanmäld och erkänd och medlaren ska vara kompetent och opartisk. Medling vid brott skiljer sig från annan form av medling i det hänseendet att det är en part som har begått ett brott mot en annan part.

Metod

Medling är en konfliktlösningsmetod där två parter möts tillsammans med en opartisk medlare för att finna en lösning på konflikten. Målsättningen är att parterna ska få en bättre förståelse för vad som har hänt, varför det hände och vilka konsekvenser händelsen, det vill säga brottet, har fått. På så sätt kan brottsoffret ges möjlighet att bearbeta de känslor och rädslor som brottet har fört med sig. Gärningspersonen ges i sin tur möjlighet att reflektera över sitt brott, ta ansvar för följderna och om möjligt ställa till rätta den skada brottet har åsamkat brottsoffret. Medlarens fokus ska vara att stödja och underlätta samtalet mellan parterna så att bägge uppnår förståelse för brotts handlingen och dess konsekvenser.

Det rättssystem som tillämpas i Sverige benämns i rättsfilosofiska termer retributivt, det vill säga bestraffande. Förenklat kan sägas att gärningspersonens skuld ska bevisas och straff utmätas utifrån vissa givna påföljdsbestämmelser. Det för med sig att de inblandade parterna, gärningsperson och brottsoffer, ges en mer sekundär roll. De för ingen dialog med varandra, utan processen sköts via ombud (åklagare, advokater och domare) som representerar rättssystemet. Medling vid brott bygger på filosofin om Restorative Justice, på svenska reparativ rättvisa. Rättsfilosofiskt skiljer sig reparativ rättvisa på ett antal punkter från det system som faktiskt tillämpas, retributiv rättvisa. I det reparativa rättvisesystemet ges gärningsperson och brottsoffer en mer framträdande roll i rättsprocessen. Man utgår från de konsekvenser brotts handlingen givit upphov till och hur gärningspersonen kan ta ansvar för dessa genom att gottgöra brottsoffret, det vill säga att försöka reparera skadan. Det reparativa rättvisesystemet strävar efter försoning och reparation av skadan i stället för att utkräva straff för den brottsliga gärningen.

Utförandet av insatsen innebär att skicka brev till de berörda med erbjudande om medling. Individuellt möte med de berörda genomförs, därefter bestämmer de berörda om de vill ha ett gemensamt samtal. Efter det gemensamma samtalet bokas individuellt eftermöte och sedan avslutas insatsen.

Målgrupp

Unga från 15 år till 21 år

Villkor

Gärningspersonen ska vara folkbokförd i Alingsås kommun.

Unga från 15 år till 21 år.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 4 § socialtjänstlagen för dokumentation av personliga förhållanden.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.2. Anhörigstöd

Enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen ska faktiska omständigheter och händelser av betydelse dokumenteras vid genomförande av insatser. Dokumentation är en förutsättning för att kunna följa upp effekterna av en insats, kunna säkerställa en god kvalitet och för den enskildes rättssäkerhet. Enligt 14 kap. 5 § socialtjänstlagen får socialnämnden, om det finns särskilda skäl, besluta att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av en insats utan individuell behovsprövning enligt 11 kap. 5 §.

3.2.1 Anhörigstöd vid beroende

Innehåll

Information, stöd och rådgivning till anhöriga till personer med beroendeproblematik i syfte att hitta stödjande förhållningssätt och strategier, för att minska fysisk och psykisk belastning och minska risken att den anhöriga drabbas av ohälsa. Anhörigrupp CRAFT erbjuds.

CRAFT syftar till att förbättra livskvalitet och den egna hälsan för den närstående. Ett ytterligare syfte är att den närstående ska få stöd i att uppmuntra och hjälpa personen med skadligt bruk eller beroende att bli mottaglig för och söka behandling, stärka familjerelationer och minska konsumtion av alkohol eller narkotika. Andra aspekter i CRAFT är att minska den närståendes eventuella känsla av skuld.

Behandlingen omfattar 8-10 tillfällen på cirka 2 timmar, antingen individuellt och i grupp. När metoden ges i grupp brukar deltagarantalet vara cirka 6–12 personer.

Metod

CRAFT, Community Reinforcement Approach and Family Training är en manualbaserad metod för närstående till personer med substansbruk, utvecklad utifrån metoden CRA, Community Reinforcement Approach.

Målgrupp

Anhöriga till person med beroendeproblematik.

Villkor

Vuxna från 18 år.

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 5 § socialtjänstlagen för dokumentation av personuppgifter.

Bedömning särskilda skäl: Skälen för att göra undantag från dokumentationskravet väger tyngre än behoven att kunna följa upp insatsen på individnivå. Utifrån målgruppens behov av anonymitet bedöms det inte är lämpligt att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer. Det bedöms inte heller behövt utifrån syftet med insatsen.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.2.2 Anhörigstöd vid kriminalitet

Innehåll

Information, stöd och rådgivning till anhöriga till personer med kriminalitetsproblematik i syfte att hitta stödjande förhållningssätt och strategier, för att minska fysisk och psykisk belastning och minska risken att den anhöriga drabbas av ohälsa.

CRAFT syftar till att förbättra livskvalitet och den egna hälsan för den närstående. Ett ytterligare syfte är att den närstående ska få stöd i att uppmuntra och hjälpa personen med **skadligt bruk eller beroende** att bli mottaglig för och söka behandling, stärka familjerelationer och minska konsumtion av alkohol eller narkotika. Andra aspekter i CRAFT är att minska den närståendes eventuella känsla av skuld.

Behandlingen omfattar 8-10 tillfällen på cirka 2 timmar.

Insatsen ges individuellt.

Metod

CRAFT, Community Reinforcement Approach and Family Training är en manualbaserad metod för närstående till personer med substansbruk, utvecklad utifrån metoden CRA, Community Reinforcement Approach.

Målgrupp

Anhöriga till person med kriminalitetsproblematik.

Villkor

Vuxna från 18 år.

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 5 § socialtjänstlagen för dokumentation av personuppgifter.

Bedömning särskilda skäl: Skälen för att göra undantag från dokumentationskravet väger tyngre än behoven att kunna följa upp insatsen på individnivå. Utifrån målgruppens behov av anonymitet bedöms det inte är lämpligt att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer. Det bedöms inte heller behövt utifrån syftet med insatsen.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.2.3 Anhörigstöd vid psykisk ohälsa

Innehåll

Information, stöd och rådgivning till anhöriga till personer med psykisk ohälsa. Caféverksamhet, träffpunkt och telefonrådgivning på Gläntan. Boendestödet utför insatsen.

Insatsen kan ges individuellt eller i grupp.

Metod

-

Målgrupp

Anhöriga till person med psykisk ohälsa.

Villkor

Vuxna från 18 år.

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 5 § socialtjänstlagen för dokumentation av personuppgifter.

Bedömning särskilda skäl: Skälen för att göra undantag från dokumentationskravet väger tyngre än behoven att kunna följa upp insatsen på individnivå. Utifrån målgruppens behov av anonymitet bedöms det inte är lämpligt att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer. Det bedöms inte heller behövt utifrån syftet med insatsen.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.2.4 Anhörigstöd vid ungas beroende Mini Maria

Innehåll

Information, stöd och rådgivning till anhöriga och närstående personer till unga mellan 13-21 år med oro för eller risk för skadligt bruk eller beroendeproblematik. Anhörigrupp CRAFT erbjuds.

CRAFT syftar till att förbättra livskvalitet och den egna hälsan för den närstående. Ett ytterligare syfte är att den närstående ska få stöd i att uppmuntra och hjälpa personen med skadligt bruk eller beroende att bli mottaglig för och söka behandling, stärka familjerelationer och minska konsumtion av alkohol eller droger. Andra aspekter i CRAFT är att minska den närståendes eventuella känsla av skuld.

Behandlingen omfattar 8-10 tillfällen på cirka 2 timmar, antingen individuellt eller i grupp. När metoden ges i grupp brukar deltagarantalet vara cirka 6–12 personer.

Metod

CRAFT, Community Reinforcement Approach and Family Training är en manualbaserad metod för närstående till personer med substansbruk, utvecklad utifrån metoden CRA, Community Reinforcement Approach.

Målgrupp

Anhöriga och närstående till personer med oro för eller risk för skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika eller spel om pengar. En närstående kan vara partner, syskon, förälder, barn eller vän. Den närstående är en person som bryr sig om personen med beroendeproblematik, som både vill hjälpa sig själv och stödja den andre till förändring.

Villkor

Vuxna från 18 år.

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 5 § socialtjänstlagen för dokumentation av personuppgifter.

Bedömning särskilda skäl: Skälen för att göra undantag från dokumentationskravet väger tyngre än behoven att kunna följa upp insatsen på individnivå. Utifrån målgruppens behov av anonymitet bedöms det inte är lämpligt att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer. Det bedöms inte heller behövt utifrån syftet med insatsen.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.3. Mötesplats

Enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen ska faktiska omständigheter och händelser av betydelse dokumenteras vid genomförande av insatser. Dokumentation är en förutsättning för att kunna följa upp effekterna av en insats, kunna säkerställa en god kvalitet och för den enskildes rättssäkerhet. Enligt 14 kap. 5 § socialtjänstlagen får socialnämnden, om det finns särskilda skäl, besluta att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av en insats utan individuell behovsprövning enligt 11 kap. 5 §.

3.3.1 Aktivitetshus Gläntan

Innehåll

Aktivitetshus Gläntan är en nykter och drogfri mötesplats som uppmuntrar till aktivt deltagande. Verksamheten erbjuder ett sammanhang och ett sätt att bryta social isolering för personer med psykisk ohälsa och annan social problematik. Verksamheten utgår från brukarinflytande och deltagarna är aktiva i att skapa och leda aktiviteterna.

Metod

-

Målgrupp

Vuxna personer mellan 18 och 65 år med egenupplevd psykisk ohälsa och annan social problematik.

Villkor

Vuxna mellan 18 till 65 år.

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Undantag enligt 14 kap. 5 § socialtjänstlagen för dokumentation av personuppgifter.

Bedömning särskilda skäl: Skälen för att göra undantag från dokumentationskravet väger tyngre än behoven att kunna följa upp insatsen på individnivå. Utifrån målgruppens behov av anonymitet bedöms det inte är lämpligt att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer. Det bedöms inte heller behövt utifrån syftet med insatsen.

Uppföljning

Besöksstatistik för verksamhetsuppföljning.

3.4. Individuellt riktade insatser

Enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen ska faktiska omständigheter och händelser av betydelse dokumenteras vid genomförande av insatser. Dokumentation är en förutsättning för att kunna följa upp effekterna av en insats, kunna säkerställa en god kvalitet och för den enskildes rättssäkerhet. Enligt 14 kap. 5 § socialtjänstlagen får socialnämnden, om det finns särskilda skäl, besluta att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av en insats utan individuell behovsprövning enligt 11 kap. 5 §.

3.4.1 Krisstöd placerat barn

Innehåll

Föräldrastöd som ges i syfte att hantera den krissituation som uppstår eller kan uppstå när ett barn placeras utanför det egna hemmet eller om nya kriser uppstår under placeringstiden. Utgångspunkten är att stödpersonen är helt ny för föräldern alternativt att tillvarata de tillitsfulla kontakter som föräldern redan har med familjebehandlare eller föräldrarådgivare. Krisstöd erbjuds föräldern så snart som möjligt, helst redan samma dag som placeringen sker eller nästföljande dag.

Omfattning 1-5 samtal.

Insatsen ges individuellt.

Metod

-

Målgrupp

Föräldrar **Vårdnadshavare** vars barn placerats utanför det egna hemmet.

Villkor

Placerat barn upp till 18 år. **Vårdnadshavare vars barn placerats av socialnämnden i Alingsås.**

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Dokumenteras enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen i **det placerade barnets akt/journal** verksamhetssystemet Lifecare IFO.

Uppföljning

Individbaserad uppföljning.

3.4.2 Efter barnförhöret

Innehåll

Efter barnförhöret är en modell för att ge stöd och information till barn och föräldrar vid misstanke om barnmisshandel. Familjebehandlare genomför hembesök och stödjande samtal med både förälder och barn.

Uppstart genom hembesök och fem föräldrasamtal och fem barnsamtal.

Insatsen ges individuellt.

Metod

Metoden bygger på en arbetsmodell med hembesök efter barnförhör och har ett tydligt **barnrättsperspektiv**. Modellen är framtagen med stöd av Allmänna barnhuset, vilka också har givit ut en handbok i modellen som arbetet utgår ifrån.

Målgrupp

Barn och föräldrar där det finns misstanke om barnmisshandel och där det genomförts ett polisiärt barnförhör.

Villkor

Barn **som deltagit i ett polisiärt förhör utifrån misstanke om barnmisshandel.** upp till 18 år.

Samtycke från vårdnadshavare ska ha lämnats för barn under 15 år.

Barn från 15 år ska ha lämnat samtycke till insatsen.

Barnet ska vara folkbokfört i Alingsås kommun.

Dokumentation

Dokumenteras enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen i **barnets akt/journal** i verksamhetssystemet Lifecare IFO.

Uppföljning

Individbaserad uppföljning.

3.4.3 Bebisgemenskap liten och trygg

Innehåll

Insatsens syfte är att ge föräldrar möjlighet att få ett mer omfattande stöd i föräldraskapet än det som erbjuds på familjecentraler. Verksamheten arbetar främst med samspelet mellan förälder och barn. Arbetssättet främjar trygg anknytning, som exempelvis samtal som påverkar hur man knyter an, bemöter bebisen och hittar balans i familjen.

Föräldrar får tillsammans med andra föräldrar med spädbarn stöd i att vara den förälder man önskar vara samt utveckla och njuta av föräldraskapet tillsammans med barnet. Samtalen berör frågor om föräldraskapet, förväntningar, känslor, parrelation och förändringar i livet. Även studiebesök och besök av andra professioner förekommer, liksom sångstunder och praktiska övningar.

Insatsen ges en gång per vecka, som längst tills barnet fyller ett år.

Insatsen ges individuellt eller i grupp.

Metod

-

Målgrupp

Föräldrar med psykisk ohälsa som till exempel depression, egna diagnoser eller andra erfarenheter som kan skapa behov av ett extra stöd i föräldrarollen. Förälderns behov styr vem som deltar.

Villkor

Förälder med barn upp till ett år som remitterats av Älvsborgs psykologmottagning Föräldrar och små barn.

Föräldern ska vara folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Dokumenteras enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen i barnets akt/journal i verksamhetssystemet Lifecare IFO.

Uppföljning

Individbaserad uppföljning.

3.4.4 Team Fact Ung SAMLA

Innehåll

Stödjande, motiverande och familjeterapeutiska samtal med hela familjesystemet för barn med komplexa psykiatriska och sociala behov. Det kan innebära familjesamtal, samtal med föräldrar, samtal med barnet och samtal med personer ur nätverket. Insatsen innefattar

samverkan med andra professionella kontakter. Träffarna sker främst hemma hos familjen eller på annan lämplig plats men de kan även ske på kontoret.

Insatsen ges individuellt.

Omfattning

Kontakten mellan ett FACT-team och en familj är individuell och baserad på familjens behov med målet att den ska vara flexibel och anpassad för att stödja den enskilda personen och familjen. Det finns ingen fast standardfrekvens, utan teamet besöker och träffar familjen så ofta som det anses nödvändigt för att uppnå goda resultat och stödja personens återhämtning.

Metod

Flexible Assertive Community Treatment FACT (Flexible Assertive Community Treatment) är ett heltäckande psykiatriskt program för att möta patienternas behov på ett återhämtningsinriktat och effektivt sätt.

Flexibel ACT innebär att ett multiprofessionellt team erbjuder personer med svår psykisk sjukdom integrerade och allsidiga insatser i långsiktiga, uppsökande och flexibla former. Arbetet sker i samarbete med patientens professionella nätverk, närstående och andra resurser i närmiljön.

FACT Ung är en vårdmodell som är en utveckling av den traditionella FACT-modellen, som är anpassad för barn och unga med komplexa psykiatriska och sociala behov. Den bygger på integrerad och flexibel vård där ett multidisciplinärt team arbetar tillsammans för att möta varje individs specifika behov, med fokus på livskvalitet, ökad funktion, "Recovery" och återanknytning i lokalsamhället. Den unges och familjens önskemål och egna mål styr behandlingen i första hand.

Målgrupp

Barn 0-18 år och deras familjer där barnet har svårare psykiatrisk ohälsa och samtida behov av insatser från både socialtjänsten och Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) i någon form.

Medarbetare på socialförvaltning och BUP kan skriva remiss. Vilka patienter/klienter som teamet tar emot bedöms av hela teamet på veckokonferens utifrån inklusions- och exklusionskriterier enligt nedan:

Inklusionskriterier: Barnet bedöms uppfylla kriterierna för en eller flera psykiatriska diagnoser. Barnet behöver således ha en medelsvår till svår psykiatrisk problematik och då bedömas tillhöra specialistpsykiatrin. Exempel på detta kan vara en svårare ångest- eller depressionsproblematik som orsakar en funktionsnedsättning i vardagen. Det kan även vara en självskadeproblematik eller andra psykiatriska tillstånd. Barnet eller dennes familj/primära omsorgspersoner bedöms ha ett behov av stöd från socialtjänsten i någon form och andra insatser ska ha prövats. Barnet ska vara folkbokfört i Alingsås. Alla ovanstående kriterier måste vara uppfyllda.

Exklusionskriterier: Barn med svårare ätstörningsproblematik kommer inte tas emot i teamet, utan hänvisas till ordinarie ätstörningsvård i regionen. Allvarigare former av skadligt

bruk och beroendeproblematik där barnet inte bedöms kunna tillgodogöra sig behandling av teamet. Barn placerade utanför regionen/Alingsås kommun kan inte tas emot av teamet. Undantag kan göras vid en planerad hemflytt.

Remissen bedöms av Team FACT Ung på konferens veckovis och bedömning ska vara gjord inom sju dagar efter den bedömts på konferens. När en bedömning är gjord återkopplas bedömningen via telefon till remittenten.

Villkor

Barnet ska vara folkbokfört i Alingsås kommun.

Samtycke från vårdnadshavare ska ha lämnats för barn under 15 år.

Barn från 15 år ska ha lämnat samtycke till insatsen.

Godkänd remiss enligt angivna inklusions- och exklusionskriterier.

Dokumentation

Dokumenteras enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen i barnets akt/journal i verksamhetssystemet Lifecare IFO.

Uppföljning

Individbaserad uppföljning.

3.4.5 Familjebehandling

Innehåll

Samtalsstöd, föräldrastöd kring gränssättning, samspel, oro och separation, stöd i konflikthantering inom familjen, praktisk vägledning i vardagsrutiner och familjeliv, stärkande insatser för barns psykiska hälsa och trygghet och motiverande insatser för att förebygga mer omfattande problem. Insatsen anpassas efter familjens behov och kan ges i form av samtal, hembesök eller gruppverksamhet.

Insatsen kan ges individuellt eller i grupp.

Metod

Cirkel of security (COS). Metoden bygger på anknytningsteori och handlar om hur man som förälder kan hjälpa sina barn bli trygga och få god självkänsla. Syftet med kursen är att stärka föräldrars förmåga att läsa av, tolka och möta sina barns grundläggande behov och på så sätt skapa trygghet hos barnet.

Målgrupp: Föräldrar med barn 4 mån-6 år.

Omfattning: 8-10 träffar

Funktionell familjeterapi (FFT). Syftet är att förbättra relationerna och kommunikationen i familjerna. Långsiktigt är syftet att ungdomens antisociala beteende ska upphöra.

Målgrupp: Familjer med ungdomar (11–18 år) som har ett utåtagerande beteende, begår brott eller missbrukar.

Omfattning: upp till 12 samtal under 3-6 månader

Nonviolent resistance (NVR). Ger föräldrar verktyg för att möta upp våldsamma och självdestruktiva barns beteende utan att trappa upp konfliktnivån i familjen.

Målgrupp: Föräldrar till ungdomar.

Omfattning: cirka 6 träffar

Psykosocialt stöd- och förändringsarbete. Stödjande, motiverande och familjeterapeutiska samtal med hela familjesystemet. Det kan innebära samtal med föräldrar, ungdomen och i vissa enstaka fall barn (där föräldern oftast är med) och med personer ur nätverket.

Familjen kan få hjälp och stöd till andra professionella kontakter. Träffarna kan ske på kontoret, hemma hos familjen eller på annan lämplig plats.

Omfattning: Stödet ges vid cirka 12 tillfällen under 3 månader

Möta pappor/föräldrar med våldsproblematik (MPV). Syftet är att öka en våldsutövande förälders motivation för att börja i behandling eller inleda annat förändringsarbete som kan leda till att våldet upphör. MPV ska också öka föräldrarnas ansvarstagande för barnet och därmed underlätta även andra insatser som ökar barnets trygghet och säkerhet.

Målgrupp: Föräldrar som utövar våld mot sin partner, och därmed exponerar sitt barn för våld, eller som utövar våld direkt mot barnet.

Omfattning: cirka 5 träffar

Trappan. Att ge barnen möjlighet att berätta om och bearbeta sina upplevelser av våld, att göra det som hänt pratbart och begripligt, och därigenom minska risken för post-traumatiskt stressyndrom (PTSD) och annan psykiatrisk problematik.

Målgrupp: Barn 4 -18 år som upplevt våld, hot och bråk i familjen.

Omfattning: 3- 8 samtal

Tryggare barn. Syftet är att minska risken för våld mot barn genom att minska negativt samspel, förebygga risksituationer och stärka relationen mellan barn och föräldrar.

Målgrupp: Föräldrar till barn mellan 3 och 12 år där det inkommit en anmälan om oro till socialtjänsten om kränkning eller våld mot barn.

Omfattning: cirka 6 träffar

Hela Barn. Hela barn är en barnfokuserad samtalsserie med fem strukturerade samtal för föräldrar i konflikt som har svårt att samtala om frågor som rör det gemensamma barnet. Samtalen följer en tydlig struktur som skapar trygghet i rummet. Utgångspunkten för varje samtal är att sätta barnet i fokus och stärka föräldrarna i att ta ansvar för den egna förändringen och för hur det blir för barnet. Om inte båda föräldrarna önskar delta kan en förälder gå.

Målgrupp: Föräldrar i konflikt

Omfattning: 5 samtal

Community Parent Education (COPE)

Ett manualbaserat program med syfte att stödja föräldrar till barn med någon form av utagerande beteende.

Målgrupp: Föräldrar med barn (3–12 år) som upplever att de har behov av stöd i sitt föräldraskap.

Omfattning: cirka 10 träffar

Målgrupp

Familjer med tillfälliga behov av stöd och de i riskzon för mer allvarlig problematik.

Villkor

Föräldrar med barn upp till 18 år.

Samtycke från vårdnadshavare ska ha lämnats för barn under 15 år.

Barn från 15 år ska ha lämnat samtycke till insatsen.

Barnets ska vara folkbokfört i Alingsås kommun.

Dokumentation

Dokumenteras enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen i barnets akt/journal i verksamhetssystemet Lifecare IFO.

Uppföljning

Individbaserad uppföljning.

3.4.6 Beroendestöd vid Mini Maria

Innehåll

Mini Maria riktar sig till unga mellan 13 och 21 år som har frågor eller bekymmer kopplade till alkohol, droger eller spel om pengar samt till deras föräldrar eller anhöriga. Den unga kan komma själv eller tillsammans med någon som den känner. Det går bra att vara anonym vid första besöket.

På Mini Maria arbetar socionomer, sjuksköterskor, psykologer och läkare. Mottagningen erbjuder råd, stöd och behandling till ungdomar, familj och nätverk. Mini Maria är ett samarbete mellan Alingsås kommun och Västra Götalandsregionen.

Insatsen ges individuellt.

Metod

Funktionell familjeterapi (FFT). Syftet är att förbättra relationerna och kommunikationen i familjerna. Långsiktigt är syftet att ungdomens antisociala beteende ska upphöra.

Målgrupp: Familjer med ungdomar (11–18 år) som har ett utåtagerande beteende, begår brott eller missbrukar.

Omfattning: upp till 12 samtal under 3-6 månader

Återfallsprevention (ÅP). En metod som syftar till att ge yttre och inre färdigheter att påverka såväl återfalls- som nykterhetsprocessen och därmed undvika återfall. Motiverande intervju (MI). En samtalsmetod som används i rådgivning och behandling för att underlätta förändringsmetoder. ÅP består av 10 träffar.

Haschavvänjningsprogrammet (HAP). En strukturerad behandlingsmetod med inslag av återfallsprevention och kognitiva tekniker. Metoden stöttar den enskilda både i

avtändnings- och i avvänjningsskedet från haschet. Programmet består av 18 träffar under sex veckor.

Målgrupp

Mini Maria riktar sig till unga mellan 13-21 år som har frågor om alkohol, droger eller spel om pengar, eller risk för eller med beroendeproblematik.

Villkor

Unga mellan 15 till 21 år.

Dokumentation

Dokumenteras enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen i UNGDOK i verksamhetssystemet Lifecare IFO.

Uppföljning

Individbaserad uppföljning.

3.4.7 Beroendestöd vid Socialmedicinsk mottagning

Innehåll

Mål med insatsen är att samordna och underlätta för personer att få rätt hjälp och stöd. Socionomen i verksamheten kartlägger behov av andra insatser från socialtjänst och andra aktörer och samordnar och stödjer den enskilda i dessa kontakter. Sammankallar och deltar vid Samordnad individuell planering (SIP) och genomför vid behov hembesök tillsammans med sjuksköterska. I insatsen genomförs skattningar och kartläggningar såsom Audit, Dudit, MADR-s, Alkometer test och vid behov Motivationshöjande behandling, MET.

~~Övergripande innehåll är Verksamheten erbjuder målgruppen bland annat att påbörja antabusbehandling, provtagning, medicindelning och stödsamtal. och erbjuda metoden MET.~~

Insatsen ges individuellt.

Metod

Motivational Enhancement Therapy (MET). En systematisk metod som syftar till att frambringa snabb motivation till en inre förändring hos individen. Metoden bygger på motivationshöjande samtal som sker under 5 tillfällen under ett flertal veckor.

Målgrupp

Vuxna personer med skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika eller beroendeframkallande läkemedel och är i behov av kommunens och regionens insatser samtidigt.

Villkor

Vuxna från 18 år.

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Dokumenteras enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen i verksamhetssystemet Lifecare IFO.

Uppföljning

Individbaserad uppföljning.

3.4.8 Beroendestöd

Innehåll

Mål och syfte med insatsen är att personer ska ges möjlighet att förändra sin livssituation och minska, alternativt upphöra med sitt skadliga bruk eller beroende av alkohol, narkotika eller andra beroendeframkallande medel. Efter en initial kartläggning görs bedömning om lämplig metod och behandlingsform tillsammans med den enskilde.

Insatsen ges individuellt.

Metoder

Motivational Enhancement Therapy (MET). En systematisk metod som syftar till att frambringa snabb motivation till en inre förändring hos individen. Metoden bygger på motivationshöjande samtal som sker under 5 tillfällen under ett flertal veckor.

Återfallsprevention (ÅP). En metod som syftar till att ge yttre och inre färdigheter att påverka såväl återfalls- som nykterhetsprocessen och därmed undvika återfall.

Motiverande intervju (MI). En samtalsmetod som används i rådgivning och behandling för att underlätta förändringsmetoder. ÅP består av 10 träffar.

Community Reinforcement Approach (CRA). En manualbaserad metod som syftar till att hjälpa personer till ett drogfritt liv där faktorer som främjar drogfrihet i personens närmiljö förstärks medan faktorer som främjar droganvändning minskas. De huvudsakliga stegen är funktionsanalys av alkohol- och narkotikaanvändning samt drogfritt beteende och att öka drogfria aktiviteter, "tacka-nej-färdigheter", problemlösning och kommunikationsfärdigheter. Återfallsprevention är en viktig del i behandlingen. Behandlingen omfattar cirka 12 träffar och sker under tre månader. Efter dessa träffar kan enstaka träffar ges med längre mellanrum under följande nio månader för att förstärka den positiva förändringen.

Kontrollerat drickande. Metoden riktar sig till personer som vill minska sin alkoholkonsumtion och återgå till ett kontrollerat och måttligt drickande. Behandlingen pågår under tre månader och består av sex träffar.

Haschavvänjningsprogrammet (HAP). En strukturerad behandlingsmetod med inslag av återfallsprevention och kognitiva tekniker. Metoden stöttar den enskilda både i avtändnings- och i avvänjningsskedet från haschet. Programmet består av 18 träffar under sex veckor.

Målgrupp

Vuxna personer med skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika och andra beroendeframkallande medel.

Villkor

Vuxna från 18 år.

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Dokumenteras enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen i verksamhetssystemet Lifecare IFO.

Uppföljning

Individbaserad uppföljning.

3.4.9 Efterstöd boende

Innehåll

Insatsen syftar till att utgöra ett stöd vid övergången för personer som flyttar till eget boende från stödboende eller bostad med särskilt stöd (BmSS). Insatsen erbjuds när bedömningen är att den enskilde kan klara ett eget boende men där den enskilde själv är osäker på sin förmåga och önskar fortsatt stöd av redan känd personal under övergången. Insatsen syftar också till att ge möjlighet till ett flexibelt stöd utifrån individens nya behov i egen bostad för att förebygga känsla av otrygghet och stärka den enskildes förmåga och resurser. Målet med insatsen är skapa trygghet och öka den enskildes självständighet i ett eget boende.

Omfattning

Stöd ges genom samtal i den enskildes hem eller över telefon och vid behov genom praktisk hjälp under maximalt ett år.

Insatsen ges individuellt.

Metod

-

Målgrupp

Vuxna från 18 år som önskar stöd vid övergången från stödboende eller bostad med särskilt stöd (BmSS) till eget boende.

Villkor

Vuxna från 18 år.

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Avslutat insats stödboende eller bostad med särskilt stöd (BmSS) från socialnämnden.

Dokumentation

Dokumenteras enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen i verksamhetssystemet Lifecare IFO

Uppföljning

Individbaserad uppföljning.

3.4.10 Boendecoaching

Innehåll

Coachande samtal med struktur och konkreta verktyg i syfte att den enskilde hittar en stabil bostadssituation genom att stärka den enskildes resurser.

Insatsen ges individuellt.

Metod

-

Målgrupp

Vuxna från 18 år med en osäker bostadssituation, som riskerar eller är bostadslösa.

Villkor

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Dokumentation

Dokumenteras enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen i verksamhetssystemet Lifecare IFO

Uppföljning

Individbaserad uppföljning.

3.4.11 Stöd under anställning

Innehåll

Insatsen innebär att ge fortsatt stöd till arbetslösa som erhållit en tidsbegränsad lönestöds- eller arbetsmarknadsstödsanställning efter beslut av Arbetsförmedlingen. Stödet utgår från den enskildes behov med syfte att anställningen ska bli hållbar och långsiktig. Insatsen syftar till att minska risken för ny arbetslöshet och att den enskilde långsiktigt ska etablera sig på arbetsmarknaden.

Insatsen ges individuellt.

Omfattning

Insatsen pågår under maximalt ett år.

Metod

Individual placement and support IPS (Individanpassat stöd till arbete, svensk översättning), är en arbetsmetod som syftar till att ge den enskilde stöd och vägledning i att finna och behålla ett arbete på den öppna arbetsmarknaden. Metoden är evidensbaserad och har visat sig vara effektivare än traditionella metoder för att få anställning och behålla den.

Målgrupp

Vuxna personer som efter arbetslöshet fått en tidsbegränsad lönebidrags- eller arbetsmarknadsstödsanställning och som önskar och behöver stöd och vägledning för att bibehålla ett arbete och långsiktigt etablera sig på arbetsmarknaden.

Villkor

Vuxna från 18 år.

Folkbokförd i Alingsås kommun.

Arbetslösa som avslutat insats för stöd till arbete av socialnämnden och erhållit en tidsbegränsad lönebidrags- eller arbetsmarknadsstödsanställning efter beslut av Arbetsförmedlingen.

Dokumentation

Dokumenteras enligt 14 kap. 3 § socialtjänstlagen i verksamhetssystemet Lifecare IFO

Uppföljning

Individbaserad uppföljning.